

μα δὲ τοῦτου ὑπάρχει ἡ ἐν Παρισίοις περίφημος μηχανὴ τοῦ Μαρλώ, ἥτις ἐχρησίμευσεν εἰς τὸ νὰ ὑψώσῃ τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ Σηκουάνα ὑπὲρ τὸ ὕψος τοῦ χωρίου Λουκιανῆς, διὰ νὰ τὰ μεταφέρῃ ἐκεῖθεν εἰς τὰς Βερσαλλίας.

Ἡ μηχανὴ αὕτη ὑπῆρξε τρόπον τινὰ ἡ συγχώνευσις τῶν ἀρχαίων ἰδεῶν μετὰ τοῦ νέου συστήματος· διότι παριστᾷ τὴν συνένωσιν μηχανῆς καὶ ὑδραγωγείου. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ὅμως δὲν ἔχομεν ποσῶς ἀνάγκην ἐργασίῶν τοσοῦτον ἐπιμύχθων καὶ μέσων τοσοῦτον πολυπλόκων· ὁ ἀτμὸς κατέστη ἤδη ἐλατήριον ἰσχυρώτατον, δυνάμενον νὰ ὠθήσῃ τὰ ὕδατα μετὰ τοσαύτης δυνάμεως, ὥστε νὰ τὰ ὑψώσῃ ὑπὲρ τοὺς ὑψηλοτέρους γηλόφους, καὶ τοιοῦτοτρόπως μετὰ ὀλίγης δαπάνης νὰ προμηθεύσῃ ὕδωρ ἄφθονον εἰς ὅλας τὰς πόλεις, πλησίον τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι πηγαὶ ὕδατος.

Τοιαύτη μηχανὴ ἐφάνη κατὰ πρῶτον ἐν Παρισίοις, καὶ σώζεται ἀκόμη μέχρι σήμερον πλησίον τοῦ ποταμοῦ Σηκουάνα, παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ χωρίου Σαίλλω. Ὑπόγειος διώρυξ ἔχουσα πλάτος ἐν Γαλλικὸν μέτρον δέχεται τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ τοῦτου, μηχανικαὶ δὲ ἀντλίας, κινούμεναι ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ, ἔλκουσι τὸ ὕδωρ εἰς 140 Γαλλικῶν ποδῶν ὕψος, καὶ μεταβιβάζουσιν αὐτὸ εἰς ὑπερμεγέθεις δεξαμενάς. Ἐκεῖθεν δὲ μετάλλινός τις σωλὴν, ἔχων διάμετρον ἐνὸς Γαλλικοῦ ποδὸς, διέρχεται ὑπὸ τὴν ὁδὸν τοῦ προαστίου τοῦ Ἀγίου Ὠνωρίου (Saint Honore), ἐκτείνεται παρ' ὅλον τὸ προτείχισμα μέχρι τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου (Saint Antoine), καὶ διαίρεται εἰς διαφόρους κλάδους, οἵτινες διυδεύουσι τὰς κυριωτέρας ὁδοὺς, καὶ χορηγοῦσιν ὕδωρ ἄφθονον εἰς ὅλας τὰς κατὰ τὴν δίοδον αὐτῶν εὐρισκομένας θρύσεις.

Κατὰ τὸ 1784, ὅτε αἱ ἀτμοκίνητοι μηχαναὶ ἦσαν σχεδὸν ἄγνωστοι καὶ μακρὰν τῆς τελειοποιήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἔφθασαν, κατὰ τὴν ἐποχὴν λέγομεν, ταύτην ἐγένεν ἡ πρώτη ἀπόπειρα τῆς ἀτμοκίνητου ἀντλίας τῆς κώμης Σαίλλω ἐνώπιον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀστυνομίας, καὶ παρόντος πλήθους λαοῦ· μολοντί δὲ ἕκτοτε εἶχεν ἐπιτύχει ἐντελῶς, μόλις ὅμως κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα τοῦ ἀκολούθου ἔτους ἡ ῥηθεῖσα ἀντλία ἠδυνήθη νὰ μεταβιβάσῃ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως.

Νομίζομεν περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν, ὅτι ἐκ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀτμοκίνητος ἀντλία, τῆς ὁποίας ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν εἰκονογραφίαν, ἀνενεώθη πολλὰκις καὶ καθ' ἑκάστην σχεδὸν τελειοποιεῖται.

ΠΕΡΙ ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΙΑΣ.

Τὰ μὲν ἐντὸς τῶν δρυμόνων διατρώμενα ἄγρια θηρία φεῖδονται τῶν ὁμοφύλων· ἂν δὲ στενοχωρηθέντα ὑπὸ λιμοῦ ὁρμήσωσιν ποτε κατ' ἀλλήλων, ἀπέχουσιν ὅμως τῆς σαρκὸς αὐτῶν· ὁ δὲ ἄνθρωπος, μόνος ὁ ἄνθρωπος ἐξετραχλίσθη εἰς τὴν ἀποτρόπαιον καὶ φρικαλέαν ταύτην πράξιν, τῆς ὁποίας ἡ χρῆσις ἀπαντᾷται δυστυχῶς παρὰ πολλοῖς τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων ἐθνῶν.

Ἄν δὲ καὶ δυνάμεθα νὰ υποθέσωμεν τὰ μὲν περὶ Κρόνου παρὰ τοῖς Ἀρχαίοις Ἕλλησι μυθολογούμενα θρησκευτικὴν τινὰ ἀλληγορίαν, τὰ δὲ περὶ Πολυφῆμου, μυθῶδες ἐπεισόδιον ποιήματος, ἀλλ' ὅμως ἐκ πολλῶν ἄλλων τεκμηρίων (α), καὶ ἐξ αὐτῆς προσέτι τῆς ψυχρᾶς ἀδιαφορίας, διὰ τῆς ὁποίας αἱ ἀνθρωποφαγαί αὗται ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, πειθόμεθα, ὅτι ἡ βδελυρὰ αὕτη πράξις ὑπῆρχε συνήθης εἰς πολλὰ τῶν ἐθνῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ὡς κατὰ δυστυχίαν εὗρέθη συνηθεστάτη καὶ εἰς οὐκ ὀλίγα ἐκ τῶν τοῦ νέου καὶ τοῦ νεωτάτου.

Καὶ ὁ μὲν Ἡρόδοτος ἀναφέρει ῥητῶς, ὅτι οἱ Μασσαγέται, κατακλύπτοντες τὸν γηράσαντα αὐτῶν συγγενῆ, καὶ βράζοντες μετ' ἄλλων κρεάτων, τρώγουσι μετὰ μεγίστης ἡδονῆς τὰς σάρκας αὐτοῦ· ὅταν δὲ τις αὐτῶν νοσήσας ἀποθάνῃ, νομίζουσι μεγάλην συμφορὰν τὸ ὅτι δὲν ἤξιωθη νὰ φαγῶθῃ (β)· καὶ ἀλλαχοῦ (γ) δὲ ὁ αὐτὸς ἱστορικὸς διηγεῖται περὶ Παδίων, Ἰνδικῶν ἔθνους, ὅτι, ὅταν τις τῶν συγγενῶν αὐτῶν ἀρρώσθη, εἰμὲν εἶναι ἀνὴρ, οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ἄνδρες ἀποκτείναντες τρώγουσιν αὐτὸν, εἰδὲ ὁ ἀσθενὴς εἶναι γυνή, τότε αὐταὶ αἱ γυναῖκες ἐκτελοῦσι τὴν πράξιν ταύτην. Ματαίως δὲ ὁ ἀσθενὴς προφασίζεται, ὅτι δὲν εὐρίσκειται ποσῶς εἰς κίνδυνον θανάτου· διότι οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, φοβούμενοι μὴν ἀποθάνῃ, σπεύδουσι ν' ἀποκτείνωσιν αὐτὸν λέγοντες, ὅτι ἡ νόσος τῆς καὶ διαφθείρει τὰς σάρκας. Ὁ αὐτὸς δὲ Ἡρόδοτος

(α) Ὁ Πλούταρχος ἐν βίῳ Θεμιστοκλέους διηγεῖται, ὅτι πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῇ ναυμαχίας, οἱ Ἕλληνες αἰχμαλωτίσαντες τρεῖς ἀνεψιούς τοῦ Μεγάλου Βασιλέως προσένεγκαν αὐτοὺς θυσίαν εἰς τὸν Ὡμηστον Διόνυσον, ὅπερ ἐστὶ τὸν τρώγοντα ὠμὰ κρέατα. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ὀμηρος μεταχειρίζεται καὶ εἰς μεταξὺ ἡρώων ἀπειλὰς καὶ ἀλλαχοῦ τὴν φράσιν «ὦ μὲν βίβρωσκειν» ταῦτα δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐμβαίως σημαίνουσιν, εἰμὴ τὴν ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ παρ' Ἕλλησι μὴ ἄγνωστον ἀνθρωποφαγίαν.

(β) Βιβλ. Α. §. 216.

(γ) Βιβλ. Γ. §. 99.

διηγείται (δ) περὶ τῶν Ἰσηθόνων, Σκυθικοῦ ἔθνους, ὅτι ὅταν ἀποθάνῃ ὁ πατήρ τινος, οἱ συγγενεῖς τοῦ θανόντος προσφέρουσι πρόβατα, τὰ ὅποια ἀφοῦ θυσιάσωσι κατακόπτουσι τὰ κρέατα αὐτῶν, κατακόψαντες δὲ καὶ τὸν νεκρὸν, καὶ ἀναμίζαντες τὰ κρέατα εὐωχοῦνται· τὴν δὲ κεφαλὴν γυμνῶσαντες τῶν τριχῶν, καὶ καταχρυσῶσαντες σέβονται ὡς ἄγαλμα, ἐορτάζοντες διὰ θυσιῶν τὴν ἐπέτειον ἡμέραν τῆς θανῆς, ὡς ἡμεῖς τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων. — Καὶ ὁ Στράβων δὲ περὶ Μασσαγετῶν πραγματευόμενος, λέγει, « θάνατος δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς ἄριστος ὅταν γηράσαντες κατακοπῶσι μετὰ τῶν προβατείων κρεῶν, καὶ ἀναμῖξ βρωθῶσι· τοὺς δὲ νόσω θανόντας ῥίπτουσιν, ὡς ἀσεβεῖς καὶ ἀξίους ὑπὸ θηρίων βεβρωθῆναι. (βιλ. ΙΑ'. κεφ. 8.)

Πολλοὶ Συγγραφεῖς ἀναφέρουσιν, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι, ὅτε ἔρχισαν νὰ διαφθεῖρωνται ἐξετραχλίσθησαν ὁμοίως εἰς τὴν βδελυρὰν ταύτην λαίμαργίαν, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Κορμύδου παρετίθεντο μετὰ ἄλλων ἐξαιρέτων ἐδεδωμένων εἰς τὰς τραπέζας τῶν τρυφηλῶν καὶ ἀνθρώπων κρέατα, καὶ ὅτι ὁ Βῆδιος Πολλίων ἔτρεφε τὰς ἐν τῷ ἰχθυοτροφείῳ αὐτοῦ μυραίνης δι' ἀνθρωπίνων σαρκῶν, διὰ νὰ παχύνῃ καὶ καταστήσῃ ἡδυτέρας εἰς τὴν γεῦσιν· ὅλοι δὲ οἱ διεφθαρμένοι οὗτοι λαίμαργοι βεβαίουσι, κατὰ τὸν Ἱστορικὸν Μελέων, ὅτι ἡ γεῦσις τῆς ἀνθρωπίνου σαρκὸς εἶναι πολὺ νοστιμωτέρα παντὸς ἄλλου ζώου.

Ὅσον δὲ ἀπίθνοι καὶ ἂν φαίνονται αἱ διηγήσεις αὐταὶ τῶν ἀρχαίων, καὶ μάλιστα αἱ τοῦ Ἡροδότου, αἱ ἐπὶ τῶν ἀγρίων ὄμων καὶ πολλῶν ἀκόμη ἐξ ἡμισείας πεπολισμένων ἔθνων παρατηρήσεις τῶν νεωτέρων περιηγητῶν, ἐπεβεβαίωσαν τοὺς τοιοῦτους ἐκτραχλισμοὺς τῆς ἀνθρωπότητος, ὡς καὶ πολλὰ ἄλλα παράδοξα διηγήματα τοῦ ρηθέντος Ἱστορικοῦ, μέχρι τινὸς ἀποδοκιμαζόμενα ὡς δημώδη ληρήματα· διότι μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς αἱ ὑπὸ τῶν περιηγητῶν γεγόμεναι παρατηρήσεις ἀπέδειξαν, ὅτι οἱ Τουσίοι, λαὸς ἄγριος τῆς Βρασιλίας, ἀπέκτεινον καὶ ἔτρωγον τοὺς ἀσθενούντας, ὅτε ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν ἐγνωμοδότη, ὅτι εἶναι θεραπείας ἀνεπίδεκτοι. (ε).

Ἰταλὸς δὲ τις ἀρχαιολόγος ἀναφέρει (ς), ὅτι καὶ οἱ

Λογγοβάρδοι, καὶ τινες ἄλλαι Σλαβικαὶ φυλαὶ εἶχον τὸ βδελυρὸν καὶ ἀπάνθρωπον τοῦτο ἔθος.

Κατὰ δὲ τὴν Ἀφρικὴν, διηγείται ὁ Γεωγράφος Βάλβις, ὅτι οἱ Κασάγγαι, οἱ Μουλοῦαι, οἱ Μουσχιγγοί, οἱ Μουκαγγάμαι, καὶ ἄλλοι τῆς Νοτίου Νιγηρίας, λαοὶ, ὡς καὶ πολλοὶ τῆς Κεντρικῆς, εἶναι ἐκδοτοὶ εἰς τρομερὰν τινὰ δεισιδαιμονίαν, ἥτις προστάζει νὰ σφάζωσι συνεχῶς ἀνθρώπους, καὶ νὰ τρώγωσι τὰ κρέατα αὐτῶν, ἂν καὶ ἄλλως ἦναι φιλόξενοι καὶ ἱλαροὶ (ζ). Περὶ δὲ τῆς Βορειοτέρου Ἀφρικῆς, ὁ αὐτὸς Γεωγράφος διηγείται (η) ὅτι αἱ ἀνθρωποφαγίαι γίνονται σπανιώτερον π. χ. ὅταν ἀποθάνῃ ἡγεμῶν τις, ἢ ἐπὶ κοινῆς τινὸς βαρείας συμφορᾶς. Ἀλλὰ καὶ τότε ἐκλέγουσι τὸ θῦμα μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ζητοῦσι πάντοτε αὐτὸ ἐκ τῶν ἐκτὸς καὶ, ὅσον εἶναι δυνατόν, ἀπωτάτω τῆς χώρας αὐτῶν τόπων. Πρέπει δὲ νὰ ἦναι τὸ θῦμα νεανίσκος, ἢ νεάνις, καὶ νὰ μὴν γνωρίζῃ τὴν ἀναμένουσαν αὐτὸ τύχην, μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς θυσίας. Ὁ δὲ φανερώσας ταύτην εἰς τὸ θῦμα τιμωρεῖται διὰ θανάτου. Ἀφοῦ δὲ δεῖξωσι πᾶσαν ἐπιμέλειαν περὶ τοῦ θυσιασθησομένου ἀτόμου, καὶ δι' ἐξαιρέτων φαγητῶν παχύνωσι, τότε φονεύουσιν αὐτὸ αἰξαίφνης καὶ ταχέως ἐν καιρῷ τῆς πρὸς τοῦτο τελετῆς, ἐκτελουμένης μετὰ κραυγῶν καὶ λιτανειῶν. Ὁ Βασιλεὺς οἱ εὐγενεῖς καὶ ἅπας ὁ λαὸς εἶναι παρόντες. Τὸ δὲ σῶμα διαιρούμενον παραχρῆμα εἰς τέσσαρα μέρη, ψήνεται καὶ διαμοιράζεται εἰς τοὺς παρόντας κατὰ τμήματα ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ ἐκάστου, οἵτινες παράυτα καταβιβρῶσκουσιν αὐτό.

Κατὰ δὲ τὸ Ἰνδικὸν Ἀρχιπέλαγος καὶ παρά τισι τῶν λαῶν τῆς Ἀρκτῆς Ἀμερικῆς, τῆς Βρασιλίας καὶ Γουϊάνας, ἡ ἀνθρωποφαγία εἶναι καὶ διὰ νόμου καθιδρυμένη· οἱ Ἀχαιοὶ μάλιστα καὶ Δαχομεεῖς ἐφθασαν εἰς τὴν ἐσχάτην ὑπερβολὴν τῆς φρικαλέας ταύτης πράξεως.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸ ἀποτρόπαιον ἔθος τῆς ἀνθρωποφαγίας ἐμόλυνεν ὅλα σχεδὸν τὰ ἔθνη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Οἱ Τουπινάμβαι, οἱ Ταίβαροι, οἱ Καχέτοι, οἱ Πιταγράφροι, καὶ οἱ Ταπουάι τῆς Βρασιλίας, τὰ πολυάριθμα κατὰ τὸ Περού ἐθνάρια πρὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Μάγγο-Καπάκ ἐπὶ τοῦ ὄρωπέδιου τοῦ παρὰ τὴν λίμνην Τιτικάναν, καὶ οἱ κατὰ τὰς Ἀντίλλας, καὶ παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς τοὺς μετὰ τὸ ποταμὸν Ἀμαζόνος καὶ τοῦ κόλπου Μαρακάθου Κα-

(δ) Βιλ. Δ. § 26.

(ε) London Geogr II, 199.

(ς) Annali del Medio Evo.

(ζ) A. Balbi Geogr. IV, 2.

(η) Αὐτίβι.

ρίβαι εἶναι τὰ κυριώτερα ἔθνη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, τὰ ὁποῖα παριστᾷ ὡς ἀνθρωποφάγα ἡ ἱστορία. Τὴν σήμερον ἐπικρατεῖ ἀκόμη ἡ ἀνθρωποφαγία μεταξὺ τῶν Βοτεκοῦδων, Βουρῶν, Μουνδρούκων, καὶ τινων ἄλλων Βρασιλιανῶν φυλῶν, μεταξὺ τῶν Δαρικανάνων, τῶν Πουχιραῶν, τῶν Μανιτιβιτάνων, τῶν Τουαῖπουνάδων, τῶν Γουάγων, τῶν Καραπουτόγων, τῶν Τουαίτριβων ἐν τῇ πρώτῃ Ἰσπανικῇ Ἀμερικῇ, καὶ μεταξὺ ἄλλων Καραβικῶν μικρολαῶν εὐρισκομένων παρὰ τὸν Ὀρενέκον.

Ἐνίοτε ἡ ἀνθρωποφαγία προέκυψεν ἐκ λυσσώδους κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐκδικήσεως· παρετηρήθη μάλιστα, ὅτι οἱ ἄγριοι καὶ ἐξ ἡμισείας πεπολισμένοι λαοὶ τῆς Ἀμερικῆς συνοδεύουσι τὴν πρᾶξιν ταύτην διὰ τελετῶν οικείων εἰς ὅπως οὖν πεπολισμένα ἔθνη· διότι μέλλοντες νὰ θυσιάσωσι τινα νομίζουσιν, ὅτι ὁ νέος αἰχμάλωτος, ὅστις τὴν ἐπαύριον θέλει σφαγῇ δι' ὁδυνηροτάτων βασάνων, ἐψηθῇ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, καὶ καταβρωθῇ ὑπὸ τῶν ἀδιαλλάκτων αὐτοῦ ἐχθρῶν, ὁ νέος, λέγομεν, οὗτος βλέπει, κατὰ τὸ λέγειν αὐτῶν, ἐν τῇ σιωπῇ τῆς νυκτὸς ὡραιότατην νεάνίδα, ἥτις ἐπιφαινομένη ἐνισχύει καὶ ἐνθαρρύνει αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ὑποφέρῃ τὰς βασάνους καὶ τὸν θάνατον. Ἡ δὲ νεάνις αὕτη ὀνομάζεται ἡ παρθένος τῶν τελευταίων ἐρώτων.

Ἀλλ' ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ παλαιοῦ καὶ νέου κόσμου ἡ Ωκεανία εἶναι ἡ καθέδρα τῆς ἀνθρωποφαγίας, καθὼ βραδύτερον ἀρξαμένη νὰ γενηται πολιτισμοῦ· διότι ἡ βδελυρὰ αὕτη καὶ παρὰ φύσιν κακοήθεια ἐπιπολάζει οὐ μόνον παρὰ τοῖς κατοικοῖς τοῦ μεγίστου μέρους τῆς Πολυνησίας, ἀλλὰ καὶ παρὰ πολλαῖς Μαλαϊκαῖς καὶ μαύραις φυλαῖς τῆς Μαλαίας, καὶ σχεδὸν παρὰ πάσαις τῆς μέτης Ωκεανίας, ἀναλαμβάνουσα φρικωδέστερον χαρακτῆρα, μᾶλλον μεταξὺ τῶν ὅπως οὖν πεπολισμένων, ἢ τῶν παντάπασιν ἀγρίων ἐθνῶν. Οἱ Ἰαυαῖοι καὶ Κελεουαῖοι τρώγουσι τὰς καρδίας τῶν ἰδίων αὐτῶν ἐχθρῶν. Πολλὰ ὀλίγοι δὲ μάχιμοι ὑπάρχουσιν ἐκ τῶν ἐθνῶν τούτων, ὅσοι δὲν εὐωχήθησαν τὴν τρομερὰν ταύτην εὐωχίαν· ἐν δὲ τῇ κεντρικῇ Ωκεανίᾳ εὐρίσκονται ἀνθρωποφάγοι μεταξὺ τῶν ἀγρίων κατοίκων τοῦ λιμένος Βεστέρνου παρὰ τὰ κυανᾶ ὄρη τῆς Αὐστραλίας, ἐν τῇ Νέᾳ Ζηλανδίᾳ, τῇ νέᾳ Καληδονίᾳ, κατὰ τὰς Σολομοντείους νήσους, τὴν Νέαν Ἡβρίδαν, τὴν Λουϊσιάδα καὶ τὴν νέαν Γουινέαν.

Λυσσώδεστατοι πρὸς τούτοις ἀνθρωποφάγοι ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Πολυνησίας νομίζονται οἱ τὴν νῆσον Φιδι-

σχίαν κατοικοῦντες· ἐξαιρέτως δὲ οἱ τοῦ Ναβίχι Λεβοῦ, οἱ ἐγγώριοι τῆς Ἀμόδας ἐν τῷ τῶν θαλασσοπόρων Ἀρχιπελάγει, καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀρχιπελάγους τῶν νήσων Μαρκησίων· ἐξ ὧν τινὲς τοσοῦτον ἐκδοτοὶ εἶναι εἰς τοῦτο, ὥστε οὐ μόνον τρώγουσι τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' ἐν ἐλλείψει τούτων καταβιβρώσκουσι καὶ τοὺς γονεῖς, τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ τὸ παραδοξότερον σφάζοντες ἀνθρώπους ἐκθέτουσι τὰ κρέατα αὐτῶν πρὸς πώλησιν εἰς τὰ δημόσια κρεοπωλεῖα μετὰ τῶν κρεάτων ἄλλων ζώων. Ὡς καὶ αὐταὶ δὲ αἱ νῆσοι τῆς Ἑταιρίας δὲν εἶναι πάντῃ καθαρεύουσαι τῆς βδελυρίας ταύτης, ἂν καὶ κατέβαλον οἱ Ἀγγλοὶ μεγάλας προσπάθειας, καὶ ἐξήλειψαν ἐν μέρει ἐκ τῆς Νέας Ζηλανδίας τὴν ἐξυβρίζουσαν τὴν ἀνθρωπότητα βάρβαρον ταύτην συνήθειαν· ἀλλ' ὅμως ἀναφέρονται πολλὰ παραδείγματα κατοίκων τῆς Νέας Ζηλανδίας, οἵτινες, ἀφοῦ ἀπέδειξαν ἐξωτερικῶς ἐξημέρωσιν καὶ πολιτισμὸν πρὸς τὸ φαινόμενον κατὰ τὴν πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους ἐπιμιξίαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν Εὐρώπῃ διατριβὴν, ἐπιστρέψαντες ὅμως εἰς τὰς βαρβάρους αὐτῶν φυλάς, ἐπέστρεψαν καὶ εἰς τὴν θάρβαρον συνήθειαν τῆς ἀνθρωποφαγίας (θ).

Ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ οἱ Ἀθίγγανοι κατηγορήθησαν πολλάκις ὡς φονεύσαντες ἀνθρώπους διὰ νὰ φάγωσι τὰς σάρκας αὐτῶν· ἀλλ' ὅσον ἀπίστευτος καὶ ἂν φαίνεται ἡ τοιαύτη ἀπάνθρωπος ἐν Εὐρώπῃ πρᾶξις, βεβαιοῦται ὅμως ἐκ τῶν ἀποδείξεων τὰς ὁποίας συνέλεξαν περὶ αὐτῆς τὰ δικαστήρια τῆς Οὐγγαρίας. (ι).

Ἡ φυσικὴ ἀφορία μερῶν τινῶν τῆς γῆς ἠνάγκασε πολλάκις τοὺς ἀθλίους κατοίκους αὐτῶν νὰ συνελθῶσιν εἰς τὴν βδελυρὰν καὶ παρὰ φύσιν ταύτην τροφὴν· τοιοῦτοι δὲ εἶναι οἱ Ἐσκιμῶι καὶ ἄλλοι περὶ τοὺς πόλους μικρολαοί, περὶ τῶν ὁποίων λέγουσιν, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν φρικτῶν τοῦ ἰδίου κλίματος χειμῶνων, στερημένοι ἐνίοτε παντὸς εἶδους τροφῆς, καὶ τρόπον τινὰ τεθαμμένοι ὑπὸ τὸν πάγον, ἀναγκάζονται νὰ κατατρώγωσι τὰ ἴδια αὐτῶν τέκνα· καὶ ἐπὶ τέλους καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀκόμη τῶν πεπολισμένων ἐθνῶν ἡ ἀνάγκη τῆς διατηρήσεως τῆς ζωῆς ὤθησε πολλάκις τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ νὰ καταφάγωσιν ἀλλήλους. Ὁ Τίτος Λίβιος ἀναφέρει, ὅτι ὁ Ἀννίβας, πολεμῶν κατὰ τῆς Ἰταλίας, ἐπροσπάθει νὰ συνελθῇ τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας ἐν ἐλλείψει τροφῶν νὰ τρώγωσι τοὺς νεκροὺς τῶν πολέμιων· ἂν δὲ καὶ τοῦτο ἐνδέχεται νὰ ᾔνοι

(θ) The Penny Cyclopaedia τοῦ ἔτους 1836.

(ι) Francesco Pedari origine dei Zingari.

δημώδης ῥωμαϊκὴ διαβολὴ κατὰ τοῦ Ἀννίβη, ἀλλ' ὅμως ἐπὶ πολλῶν πολιορκιῶν, οἷον τῆς Παλαιᾶς Ἰερουσαλὴμ, τῶν Παρισίων, τῆς Σανσέρρης καὶ ἄλλων πόλεων, οἱ πολιορκούμενοι διετήρησαν τὴν ζωὴν αὐτῶν τρώγοντες ἀνθρωπίνους σάρκας· καὶ οἱ ἐπιζήσαντες δὲ ἐκ τοῦ ἐν ἔτει 1816 συμβάντος ναυαγίου τοῦ Γαλλικοῦ πλοίου τῆς Μεδοῦσης ἐβεβαίωσαν, ὅτι εἶχον ἀναγκασθῆναι νὰ φάγωσι τοὺς μᾶλλον ἐξησθενημένους τῶν συνεπιβατῶν ὡς καὶ οἱ ἐπιβάται διαφόρων πλοίων καταληφθέντων ὑπὸ νημερίας εὐρέθησαν εἰς τὴν σκληρὰν ἀνάγκην τοῦ νὰ διατηρήσωσι τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν θυσιάσαντες καὶ φαγόντες τινὰς τοῦ πληρώματος, τοὺς ὁποίους προσδιώριζον διὰ τοῦ κλήρου.

Ἐξ ὧλων τούτων συμπεραίνομεν, ὅτι ἐκ πέντε αἰτιῶν ὀρμώμενος ὁ ἄνθρωπος ἐξετραχηλίσθη εἰς τὸ νὰ φάγῃ τὰς σάρκας τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ· αὗται δὲ εἶναι.

Α'. Ἡ φυσικὴ ἀφορία τῶν μερῶν, ἐνθα φυλαί τινες ἔτυχον νὰ γεννηθῶσι.

Β'. Λυσώδης μανία πρὸς ἐκδίκησιν κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

Γ'. Βάρβαρος δεισιδαιμονία.

Δ'. Βδελυρὰ λιμιμαργία ἐμφαίνουσα τὴν ἐσχάτην ἡθικὴν διαστροφὴν τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων.

Ε'. Ἐκτακτοὶ τινὲς περιστάσεις παντελοῦς ἐλλείψεως τροφῶν ἐν χειρὶ ναυαγίων, πολιορκιῶν πόλεων, καὶ ἄλλων τοιούτων τυχερῶν περιστατικῶν.

Χάριτας λοιπὸν πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν εἰς τὴν θεῖαν Πρόνοιαν, ὅτι πύδοχες νὰ γεννηθῶμεν ἐπὶ τοιούτων φωτεινῶν χρόνων καὶ ἐπὶ τόπων, οἵτινες πρωϊμότερον προέβησαν εἰς τὴν πολιτισμὸν, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων τοσοῦτον διέλαμψε πανταχοῦ τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὥστε οὐ μόνον ἐπαύσαμεν πρὸ αἰώνων τοῦ νὰ γινώμεθα θεαταὶ τοιούτων ἀποτροπαίων σκηνῶν, ἀλλὰ καὶ μόνῃ ἢ ἀπλῇ αὐτῶν ἀνάγνωσις μᾶς προξενεῖ φρίκην, βλέποντας τὰ τέκνα τοῦ Ἀδάμ κατατρώγοντα ἀλλήλους, καὶ πολλάκις μάλιστα ὡς κατ' ἐντολὴν ἐκείνου, ὅστις διὰ τοῦ ἄψευδους στόματος τοῦ ἐπιστηθίου αὐτοῦ μαθητοῦ ἐντέλλεται, «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν».

(Ἰωάννου τοῦ Ἀποσ. καθολ. ἐπισ. Κεφ. Δ. 7.)

ΠΑΡΑΒΟΛΑΙ.

Α'. Οἱ τρεῖς φίλοι.

Μὴ πιστεύης φίλον, τὸν ὅποιον δὲν ἐδοκίμασας· διότι πολλοὶ μὲν παρακάθηνται εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ συμποσίου, ὀλίγοι δὲ εἰς τὴν θύραν τοῦ δεσποτηρίου.

Ἄνθρωπός τις εἶχε τρεῖς φίλους· δύο μὲν ἐξ αὐτῶν ἠγάπα πολὺ, περὶ δὲ τοῦ τρίτου ὀλιγόρει, καὶ τοι εἰλικρινέστατα πρὸς αὐτὸν φερομένου. Κατηγορηθεὶς δὲ ποτε, ἀλλ' ἀνακρίτως, καὶ κληθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, εἶπε πρὸς αὐτούς. Τίς ἐξ ὑμῶν θέλει νὰ ἔλθῃ μετ' ἐμοῦ, καὶ νὰ μαρτυρήσῃ ὑπὲρ ἐμοῦ; διότι κατηγοροῦμαι, καὶ ὁ βασιλεὺς ὀργίζεται. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος τῶν φίλων αὐτοῦ παρητήθη εὐθὺς, εἰπὼν, ὅτι δι' ἄλλας ὑποθέσεις δὲν δύναται ν' ἀπέλθῃ μετ' αὐτοῦ· ὁ δὲ δεῦτερος τὸν ἠκολούθησε μέχρι τῆς θύρας τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἔπειτα στραφείς ἀνεχώρησε, φοβούμενος τὸν παρωργισμένον δικαστήν· ὁ δὲ τρίτος, εἰς τὸν ὅποιον ὀλίγον ἠλπίζεν, εἰσηλθε μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ δικαστήριον, ὠμίλησεν ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ τοσοῦτον προθύμως ὑπὲρ τῆς ἀθωότητος αὐτοῦ ἐμαρτύρησεν, ὥστε ὁ δικαστὴς τὸν ἀπέλυσε.

Τρεῖς φίλους ἔχει ὁ ἄνθρωπος εἰς τοῦτον τὸν κόσμον· πῶς δὲ προσφέρονται οὗτοι κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, ὅταν ὁ Θεὸς τὸν καλῇ εἰς τὸ δικαστήριον; Τὰ μὲν χρήματα, ὁ κάλλιστος αὐτοῦ φίλος, τὸν ἐγκαταλιμπάνουσι τὰ πρῶτα, καὶ δὲν ἀπέρχονται μετ' αὐτοῦ· οἱ δὲ συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ φίλοι τὸν ἀκολουθοῦσι μέχρι τῆς θύρας τοῦ τάφου, καὶ ἐπιστρέφουσι πάλιν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν· ὁ δὲ τρίτος, τὸν ὅποιον κατὰ τὸν βίον μάλιστα ἐλησμόνει, εἶναι τὰ ἀγαθοποιὰ αὐτοῦ ἔργα· αὐτὰ μόνον τὸν ἀκολουθοῦσι μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ δικαστοῦ, αὐτὰ προπορεύονται, συνηγοροῦσιν ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ εὐρίσκουσιν ἔλεον καὶ χάριν. ***

ΥΓΙΕΙΝΗ.

Βοηθήματα πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀποπνιγμένων.

Ἦ ἐντὸς τῶν ὑδάτων πτώσις τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ ἐκ τούτου κίνδυνοι, εἶναι ἀναμφιβόλως τὰ συνηθέστερα καὶ ὀλεθριώτερα τῶν λοιπῶν ἀπροσδοκῆτων συμβάντων, εἰς ὅσα ὁ ἄνθρωπος ὑπόκειται καθ' ἐκάστην· οἱ καταστατικοὶ πίνακες ὧλων τῶν καλῶς διοικουμένων πόλεων ἀναφέρουσι κατ' ἔτος ἱκανὸν ἀριθμὸν τοιούτων θυμάτων. Τὸ δὲ ἀλγεινότερον εἶναι ἡ παρατήρησις, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν